

Justitieombudsmannen
Nils-Olof Berggren**Ett beslut som Statens jordbruksverk har avkunnat har expedierats för sent. Även kritik mot utformningen av beslutshandlingen**

Anmälan

AA kritiserade i en anmälan, som kom in till JO den 21 oktober 2003, bl.a. Statens jordbruksverks handläggning av ett ärende om isolering av hans hund. Han menade att Jordbruksverket på felaktiga grunder hade beslutat att isolera hunden samt att verket därefter hade beslutat om omedelbar avlivning av den trots att överprövningen av det första beslutet inte hade avslutats.

Utredning

Muntliga upplysningar hämtades in från Jordbruksverket, och handlingarna i ärendet togs in och granskades. Av handlingarna framgick bl.a. att Jordbruksverket den 30 september 2003 fattat följande beslut.

BESLUT

Jordbruksverket bekräftar härmed skriftligen det beslut som fattades muntligen per telefon den 9 september 2003 om omedelbar avlivning av din schäferhund som suttit isolerad på SVA i 10 dagar.

Anmälan remitterades därefter till Jordbruksverket för utredning och yttrande. I remissen angavs att utformning m.m. av beslutet om avlivning särskilt skulle kommenteras.

I sitt remissvar den 15 januari 2004 anförde Jordbruksverket, genom enhetschefen BB, bl.a. följande.

Länsstyrelsen i Stockholms län vidarebefordrade den 15 augusti 2003 till Jordbruksverket en anmälan om illegal införsel av hund tillhörig AA. Anmälare var veterinär CC på Albano djursjukhus. Enligt veterinär CC hade AA angivit vid besöket att hans 4 månader gamla hund var införd från Spanien. Den togs från mamman vid 4 veckors ålder.

Jordbruksverket konstaterade att hunden var för ung för att kunna uppfylla de krav för införsel från Spanien som anges i §§ 10–15 samt 17–19 Jordbruksverkets föreskrifter (1996:52) om införsel av sällskapsdjur. Den 21 augusti 2003 fattades beslut om isolering och Jordbruksverket kontaktade veterinär och Tullkriminalen i Mälardalen.

Den 26 augusti ringde AA till handläggaren för hundinförsel frågor på Jordbruksverket, DD. AA angav att tullen hämtat hans hund på söndagen den 24

augusti efter beslut av Jordbruksverket. Han undrade över grunden för omhändertagandet och angav att han köpt hunden av en okänd man i Sverige som angivit att hunden var från Spanien. Inga papper medföljde vid köpet. DD hade inte bakgrunden till fallet klar för sig, men uppmanade AA att ta fram säljarens namn och adress/telefonnummer och återkomma.

Den 3 september ringde EE från analysenheten på tullen till DD och angav att hon fått ytterligare uppgifter från veterinären CC. DD uppfattade detta som att tullen hållit förhör med CC. Enligt veterinär CC:s uppgifter till tullen sa AA vid sitt besök på Albano att han själv fört in hunden från Spanien. Han hade tagit hand om den för att undvika att den skulle avlivas.

DD kontaktade AA senare samma dag och berättade vad veterinären hade sagt till tullen. AA nekade och sa att han angivit att hunden var spansk, men inte att han fört in den. Han sa att veterinären ljugit. DD frågade varför hon skulle göra det. AA hade inget svar.

Den 4 september ringde FF till Jordbruksverket och angav att han var vän till AA och ville ställa frågor i ärendet å hans vägnar. Han undrade över grunderna till Jordbruksverkets agerande. DD berättade att anmälan kommit från veterinär CC via länsstyrelsen. Veterinär CC hade också angivit till tullen att AA sagt att hunden var införd från Spanien. Oavsett vem som fört in hunden så fann Jordbruksverket skäl att besluta om isolering p.g.a. att hunden var för ung för att kunna uppfylla kraven för införsel från Spanien. FF berättade att AA nu i efterhand tagit tillbaka det han sagt vid besöket hos veterinären. AA hade känt sig pressad av samtalet som förts och därför sagt sådant han nu inte ville stå för. DD ställde sig tvivlande till detta påstående och undrade hur AA kunde känna sig så pressad av en diskussion om ett öga att han hittat på att han tagit in hunden. DD konstaterade att AA hade ändrat sin utsaga – först nekade AA till att ha sagt att hunden var spansk, men medgav senare att han sagt det men att han då inte talat sanning. AA begärde att få de handlingar som Jordbruksverket har som grund för sitt agerande. Senare samma dag kom ett fax från veterinär CC med utdrag ur besöksjournalen där det noteras att AA sagt att hans hund var från Spanien. Anmälan och besöksjournalen sändes i kopia till AA.

DD ringde den 5 september upp veterinär CC för att höra vad som sagts vid AA:s besök på kliniken. AA hade i samtal om hundens ovanliga ögoninflammation angivit att han tagit hand om hunden i Spanien då den var 4 veckor gammal för att undvika att den avlivades, men hade nekat till att han skulle ha fört in hunden illegalt – han angav att alla papper på vaccinationer etc. fanns, förutom det tillstånd från Jordbruksverket som krävs. Ytterligare en veterinär hade frågat honom om hunden var från Spanien, vilket AA hade medgivit.

AA ringde DD den 9 september och angav att han inte kunde karantänisera eller återutföra hunden, varför endast avlivning återstod. DD meddelade då muntligt ett beslut om avlivning. Han berättade vidare att han överklagat isoleringsbeslutet och undrade vad det innebär för hundens öde. DD angav att beslut i smittskyddsärenden genomdrivs omedelbart i enlighet med 19 § förordningen om införsel av levande djur m.m. Jordbruksverket avvaktar inte rättens dom eftersom smittskyddsärenden inte medger detta. DD angav att AA dock kunde få ersättning motsvarande hundens värde om han överklagade avlivningsbeslutet och domstolen gav honom rätt. Jordbruksverket sände den 30 september en skriftlig bekräftelse på det avlivningsbeslut som fattats muntligen den 9 september. Även i denna bekräftelse fanns en hänvisning till AA:s möjlighet att överklaga och möjligheten att få ersättning.

/ - - - /

AA kommenterade remissvaret.

Av upplysningar från Länsrätten i Jönköpings län framgår att AA:s överklagande av Jordbruksverkets beslut om isolering avslogs i dom den 2 december 2004 samt att domen har vunnit laga kraft.

I beslut den 21 juni 2005 anförde *JO Berggren* följande.

Bedömning

Om införsel av ett djur inte är tillåten på grund av meddelade förbud eller därför att villkoren för införseln inte är uppfyllda, skall Jordbruksverket enligt 11 § förordningen (1994:1830) om införsel av levande djur m.m. bestämma vad som skall göras med djuret. Närmare regler om detta fanns tidigare i Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 1996:52) om införsel av sällskapsdjur, som numera i huvudsak är ersatta av SJVFS 2004:51.

Beträffande Jordbruksverkets beslut om avlivning framgår av utredningen bl.a. följande. I en tjänsteanteckning den 9 september 2003 antecknade veterinärinspektören DD bl.a. att AA, vid ett telefonsamtal samma dag emellan, begärde att hunden skulle avlivas, då han inte hade möjlighet att återutföra eller karantänisera den, samt att han förklarade sig ha för avsikt att överklaga ett beslut om avlivning. Vidare antecknades att DD hade förklarat för AA att ”beslut som grundar sig på smittskyddshänseenden genomdrivs omedelbart” och att han kunde få ersättning för hundens värde om han överklagade och fick rätt i länsrätten.

Jordbruksverket beslutade den 30 september 2003 att skriftligen bekräfta det beslut om omedelbar avlivning ”som fattades muntligen per telefon den 9 september 2003”. Verket angav i skälen för beslutet bl.a. att beslutet om avlivning den 9 september 2003 meddelades AA muntligen per telefon. I beslutshandlingen från den 30 september 2003 angavs hur beslutet kunde överklagas samt att enhetschefen GG hade beslutat i ärendet och att DD hade varit föredragande.

Till en början noterar jag att det av tjänsteanteckningen den 9 september 2003 inte tydligt framgår att något beslut meddelades vid telefonsamtalet. Även om det synes vara ostridigt att så skedde vill jag understryka vikten av att det som har förekommit i ett ärende tydligt framgår av den dokumentation som myndigheten är skyldig att utföra.

En myndighet kan inte först meddela ett muntligt beslut och därefter i skriftlig form på nytt besluta i den fråga som har avgjorts genom det muntliga beslutet. Som också framgår utgjorde handlingen den 30 september 2003 enligt Jordbruksverket endast en ”skriftlig bekräftelse” på beslutet den 9 september 2003. Handlingen som expedierades till AA borde mot denna bakgrund inte ha varit utformad som ett beslut meddelat den 30 september 2003. Eftersom utredningen visar att det var DD som den 9 september 2003 fattade och meddelade beslutet om avlivning synes också uppgiften om att GG skulle ha beslutat i ärendet vara missvisande.

Jordbruksverkets förfarande kan inte uppfattas på annat sätt än att beslutet avkunnades den 9 september 2003 vid telefonsamtalet och senare tillhandahölls AA.

Det finns i och för sig inte något som hindrar att Jordbruksverket tillämpar ett sådant förfarande för att tillkännage beslut. Enligt 7 § förordningen (2003:234) om tiden för tillhandahållande av domar och beslut, m.m. skall dock ett beslut som har avkunnats tillhandahållas senast en vecka efter dagen för avkunnandet. Om handlingen av särskilda skäl inte kan tillhandahållas inom nämnda tid följer av 8 § att det i stället skall ske så snart som möjligt och att mottagaren, om det behövs, skall underrättas om när handlingen kommer att tillhandahållas. I detta fall har beslutet tillhandahållits AA först genom ”bekräftelsen” den 30 september 2003, dvs. tre veckor efter avkunnandet.

Av det sagda framgår att Jordbruksverkets handläggning i dessa delar inte har varit godtagbar.

Det som i övrigt har förekommit i ärendet hos JO ger inte anledning till något uttalande eller någon annan åtgärd från min sida.

Ärendet avslutas med den kritik som ligger i det sagda.